

LO CAMP DE TARRAGONA

PERIÓDICO CATALANISTA

Any 8.—Núm. 351.—Dissapte 4 de Maig de 1907

PORTAVEU DE LA ASSOCIACIÓ CATALANISTA Y DEL CENTRE NACIONALISTA CATALÀ

Candidatura de Solidaritat Catalana pera Senadors

Albert Rusiñol Prats

Agustí Sardá Llaberia

Joan Esplugas Moncusi

COMPROMISARIS:

Ha arribat l' hora de votar; donèu la vostra candidatura valentment, sense dubtar, ab lo cor plè de joia, que es pel bé de Catalunya, pel bé d'Espanya tota que'ls nostres campions se sacrificien y consenten en esmorsar llurs energies, llurs coneixements, llurs voluntats.

Votant la candidatura solidaria, voteu per Catalunya, per la seva agricultura, per la seva industria, per la seva instrucció, trinitat hermosa y dignificadora que personifican los tres candidats en Rusiñol, en Sardá, l'Esplugas. Difícil, ben difícil, era trobarne de semblants, però la causa es santa y es per això que'ls tres egregis patricis s'han acoblat a l'entorn de la nostra immortal bandera de deslliurament.

A votar, a votar al crít de Visca Catalunya, visca la Solidaritat, visca'l Triomf de la bona causa!

LA SOLIDARITAT Y LES ELECCIONES

Lo resultat de les últimes eleccions en l'Estat espanyol, ha sigut lo que tots estavam convencuts que seria, que exceptuant Catalunya, lo govern tindria gran majoria de diputats conservadors. Per què? Per la senzilla: rahó qu'el govern es conservador. Si'l govern hagués sigut liberal, la majoria dels diputats elegits haurien sigut liberals.

Aqueix fet curiosíssim, que'ls nostres governs sempre tenen gran majoria en les eleccions que presideixen, es prova evident que gran part dels electors de l'Estat Espanyol són indignes de gaudir lo sufragi universal, y que'l govern, per medi dels gobernadors y alcaldes de R. O. (grans perturbadores de la lliure emissió del sufragi), manipulen les eleccions com bé's hi sembla.

Mes es altrament consolador, que un poble d'aquest Estat, lo poble Català, hagi ressucitat a la vida política derrotant als candidats adictes al govern y fent triomfar 40 diputats fills de la terra, que defensaran los nostres interessos y aspiracions.

Lo moviment de Solidaritat Catalana que ha realitzat aital triomf, es molt més gran que'ls tres partits que integren la Solidaritat; es lo moviment de tot un poble. Y adhuc les dònes catalanes que fins are tenien per tradició la màxima: «No us fiqueu en política» també hi prenen part molt activa.

La resurrecció del poble Català ha conmogut tot l'Estat Espanyol y fins a Andalusia se'n ha sentit la sotregada.

Aquest moviment se pot comparar al de Anglaterra en lo primer terc del segle passat. Fa solzament uns 80 anys que en aquell país hi havia també corrupció electoral, y compra de vots y destins, y també allí hi havia desgovern y caciquisme dels Lords y Esquires, y també aquell Estat havia perdut la gran colonia del Nort Amèrica, y també van esser los habitants del Nort, gent sòbria y forta, treballadora

y inteligent, gent de poques paraules y molts fets, que decidiren treballar pera enviar al Parlament diputats honrats y de talent fills d'aquella regió.

Afortunadament per aquell Estat, les altres regions d'Anglaterra y Escocia seguiren lo bon exemple y a cada nova legislatura'l Parlament aná sanejantse més y més. Y quan lo Parlament va ser sá, tota l'administració se sanejá y d'aquells Parlaments sortieren grans gobernys y grans homes d'estat, com Palmerstone, John Bright, Gladstone, Lord Beaconsfield, etz., que han fet l'Anglaterra nova, capdevantera de l'humanitat, políticament parlant.

Aquells grans gobernys y grans homes d'estat donaren l'autonomia a les colonies en temps oportú, conservantles y formant un imperi colonial may vist en lo món.

Si'l moviment que avuy s'inicia a Catalunya hagués tingut lloc l'any 1868 es molt probable que s'haurien estalviat moltes desgracies y moltes vergonyes, guerres civils y guerres colonials.

Més los electors espanyols van elegir diputats dels quals van sortir gobernys desastrosos. Cánovas el monstro com l'anomenaven los seus admiradors, monstruo de soberbia y ineptitud, que no va sapiguer ni copiar la política inglesa ab les colonies. Sagasta l'equilibrista famós, que ha deixat tants deixebles de talent tan gran, que no s'entenen. En una paraula: desgovern.

Més la Solidaritat ja ha passat l'Ebre. Esperém que les demés regions entendran lo moviment y si'l seguixen anirèm lluny. Remourèm tota la Península Ibèrica.

L'eficacia de la sang

Jo no n'havia parlat fins avuy, de la ferida d'en Cambó. No n'havia parlat, perquè pera la meva fortíssima protesta no calien consideracions llargues ni curtes, y com una secreta vèu consolidadora'm confortá, ab l'esperansa de la curació, volia

esperar aqueixa seguretat pera convertir les meves paraules de condol y d'ira, en paraules de compliment y felicitació.

No necessitava en Cambó, sens dubte, aqueix accident pera que Catalunya fixés los ulls en la seva personalitat. Més no cal desconeixer qua l'atentat serà pera ell una aureola gloriosa qui l'incorporará definitivament a la persona y a l'història de Catalunya. Jo no vull parlar, ni hi voldria creure, d'aquella eficacia de la sang que un dia'l bisbe Torres y Bages parafrassejava ab cálida eloquència; aquella eficacia de la sang, que, com a bon mitus oriental, ha reflectat sobre tota la vida nostra, com una rogor de crepuscle tràgich, la llegenda del Calvari y'l simbolisme enter de la fe cristiana. Però no hi ha dubte que aqueixa dolorosa gloria, vessar la propria sang per la propria idea, es la suprema unió dels elegits y dels redemptors. Bateig de sang qui, com un nimbe, encercla la testa dels que l'han rebut, com un signe de distinció que'ls fa endavant sagrats pera les multituds afiliades. Y dirieu que aquelles gotes de vida propria que han regat la terra patria, són com un vincle etern qui ha unit pera sempre l'home y la terra en la conjunció o la còpula d'un sagrament indisoluble. L'home sembla tenir ja en tots los terrers de la terra per redimir una espurna desresa del seu esperit, disolta en los quatre vents de la patria; y la terra, qui ha rebut, com un broll fecondat, la pluja d'aquelles gotes de vida, envia l'essència mateixa de la seva oculta naturalesa, de la seva oculta voluntat, al pensament y a la paraula reveladoras d'aquell home.

En Cambó, d'avuy en davant, es un elegit, no ja un elegit nostre, un escullit pel vot popular d'aquella gloriosa dominical; sino un escullit de la terra catalana per redimirla y deslliurarla. Y la causa nostra ha rebut en la seva ferida una prova claríssima y evident del nostre dret, de la bondat y justicia de la nostra reivindicació, tal com vá rebrella un dia a Rennes, ab la ferida de l'advocat Labori, aquella creuada famosa per la llibertat civil, per la justicia y per la veritat.

Qualque cosa, donchs, de la sang dels redemptors, sang que vessa desde les muntanyes patibularies y fermenta y bull en la copa dels cenacles o dels Graals, y's sumeix en les comunions y en les misses y s'evapora cap al cel desde l'ara dels sacrificis, ha caigut de la ferida d'en Cambó. Quina gloria per ell! La comprenèu bé tota, germans! Qualque cosa també de la sang dels martres, sang de prova y de fe, sang de testimoni y de ofrena, sang de revelació y d'ezemplar. Y questa sang no será vessada fanàticament, en aquell suicidi nitra-heroich dels qui fan veritable le frase d'en Renau: «ningú's deixa matar més que per una causa de la qual no n'està segur»; no; s'haurà vessada varonilment per l'agressió sobtada y innoble dels enemichs.

Catalans; femnos dignes d'aqueixa sang.

Y com una venjança nostra faria inútil l'eficacia redemptora y fructificadora de aqueixa sang, que la serenitat y la conciencia de la nostra obra'n preservin del contagi de la brutalitat agressora. Recoridis que som Ciutadans; y que totes les violències inventades que sofrirem y sofrírem són lo gran accelerador de la marxa dels temps a venir, qui són los nostres. Per ventura'l 25 de novembre no es la suprema causa de la victoria present?

A l'entretemp, que'l nom d'en Cambó sia posat com lo primer en la llista—serà molt llarg—dels qui darán la sang pera adobar les terres qui rebin la llevor de la cultura futura. Noms-estandarts, noms-senyeres, aquests noms predestinats tenen una dolorosa però gloriosa resonancia; y serán pronunciats un dia com a sant y seanya, com a remember, de novíssimes generacions. Quants de nosaltres, tal volta, tenen ja, a l' hora actual, entorn del cap

una radiació invisible d'aqueixa predestinació!

GABRIEL ALOMAR.

(De *El Poble Català*).

DISCURS

DE

D. Enrich Prat de la Riba

President de la Diputació Provincial de Barcelona en l'acte de pendre posessió del càrrec

«Senyors diputats: En aquests dies trascendentals pera la vida de la nostra terra, heu volgut honrar lo meu nom donantme l'alta representació d'aquest esclat vibrant que arrèu de la nostra Catalunya's desvetlla.

En nom d'aquest sentiment patriòtic m'heu designat, prescindint d'aquillatar los meus mèrits y de sospesar les meves forces; heu coabitat carinyosament la meva llibertat d'acceptació o de renúncia, y vosstra serà la responsabilitat si, pel migrat valer meu, en lo període de la meva presidència aquesta Diputació no té la fortuna de respondre a lo que d'ella espera l'actual ressorgiment del nostre poble.

Un fet recent y grandioso ha elevat la condició política de la nostra Catalunya al nivell de la dels pobles més civilisats, y nosaltres tenim l'obligació sagrada de servir el vehicol transmissor, lo verb expressiu d'aquest admirable enllairament.

La funció primera que tenen de cumplir les Diputacions provincials és la de les comunicacions. Així com lo Municipi es una federació de famílies que subvenen en comunitàt a les necessitats comunals urbanes, la Diputació es una federació de municipis que igualment coadyuven en relació de comunitàt als serveis que a tots interessen y's lligan com una família col·lectiva. Y enllasar aquests municipis pioners en comunicació uns ab altres, es una funció essencial de la Diputació.

La de Barcelona l'ha cumplit meritoriamen aquesta funció; però resten encara molts pobles de la província isolats y nosaltres hem de completar la xarxa de comunicacions que no han tingut temps d'acabar les Diputacions passades.

Però hem de fer més. Hem de procurar que aqueixes comunicacions, siguin carreteres, siguin ferrocarrils secundaris, arribin fins a n'aqueles comarques catalanes de riquesa natural esplèndida però inexplorada per falta de sortida dels productes.

Una altre funció importantissima de la Diputació es l'ensenyança de les Escoles Especials, honra de la nostra terra. Tenim aquí'l contrastit d'haver de pagar los professors que l'Estat nomena y hem de treballar pera anministrarnosles nosaltres autònomament, com passa en altres Diputacions més afortunades en aquest punt que la nostra.

Hi há a Espanya dues cultures de caràcter ben diferenciat: la cultura castellana y la cultura catalana. La primera té de part de l'Estat tota la protecció y totes les facilitats pera'l seu desenvolupillo. De la cultura catalana l'Estat no se'n preocupa. Les nostres Diputacions tenen lo dever de suprir aqueixa deficiencia de l'Estat y están obligades a fomentar l'educació artística, lo conreu y perfeccionament de la llengua y totes les manifestacions que donen personalitat als pobles moderns.

Un altre aspecte de l'obligació que sobre nosaltres pesa, es lo de que no podem oblidar que la província de Barcelona no es un organisme natural; es un fragment d'un cós viu que's diu Catalunya, y tenim lo dever de fomentar la solidaritat de la província ab les demés germanes catala-

nes, posant al seu servey totes les nostres forces,

A més d'aquesta hi há encara una altre solidaritat a fer: la de les nostres províncies ab les demés d'Espanya.

Tota aqueixa gran tasca necessita medis que permetin portarla a realisació, i aquells medis los tenim.

Ha presidit la Diputació anterior un home actiu, intelligent y entusiasta que'n ha trasmés una hermosa herència. Lo senyor Sostres ha normalitzat la marxa y'ls capdals de la Diputació y'ns ha deixat los medis de que nosaltres poguem cumplir la nostra missió sense premiosits ni en-gunes.

Gracies a la seva diligència y enfortits nosaltres en lo respecte y tolerància mútuas y en l'intens amor a la nostra terra, tinc la convicció de que, sigui curt o sigui llarg lo camí que poguem fer, al arribar al cap trobarem en la nostra conciència la fonda satisfacció d'haver complert lo nostre dever.

Lo discurs del senyor Prat es coronat ab aplaudiments y frases laudatories dels diputats y del públic.

EL OPTIMISMO DE CATALUÑA

El hecho culminante de las últimas elecciones generales, que es el triunfo de la Solidaridad catalana, no habrá cogido de sorpresa á los lectores de estas correspondencias. El cronista lo había anunciado desde hace cerca de un año, y ha hablado de ello, como de cosa sabida, en diversas ocasiones.

Justo será decir que al predecir al triunfo de la Solidaridad catalana, no se ha sentido tan sólo el cronista en Madrid como en Febrero de 1904, al asegurar que triunfaría el Japón en el Extremo Oriente.

Esta vez ha habido muchos madrileños que veían, con alarma los más, y con esperanza algunos, porque de todo ha habido, que el Gobierno central se quedaba sin manubrio electoral en las cuatro provincias catalanas, y no ya sólo en Barcelona, donde eso era ya cosa sabida, sinó también en los distritos rurales. Pero hasta después de conocerse el resultado de las elecciones, no se creía en Madrid que iba á ser tan grande el triunfo de la Solidaridad catalana, si es que los periódicos interpretan en este punto el sentir general. Aun la vispera de la elección se seguía creyendo, por ejemplo, que Lerroux resultaría elegido en Barcelona por uno de los dos puestos de la minoría.

El mismo Salmerón se ha visto sorprendido por los resultados de la elección, y lo primero que hizo, al conocerlos, fué manifestar ingenuamente su asombro ante la disciplina con que el cuerpo electoral de Barcelona supo votar la candidatura solidaria por los cinco puestos de la mayoría y por los de la minoría.

Los escritores que acusan a Salmerón de ser causa del triunfo de la Solidaridad catalana no saben lo que dicen, ó hablan de mala fe. El Sr. Salmerón no ha hecho más que seguir un movimiento poderoso de opinión, pero no lo ha creado. Si el señor Salmerón no hubiera ido á la Solidaridad, otro republicano de altura, Sol y Ortega, por ejemplo, á pesar de sus recientes ataques á ese movimiento, habría ocupado su puesto.

Es cierto que el prestigio de Salmerón es grande y, por lo que hace á Cataluña, no se puede dudar de que ha aumentado con su conducta en la última campaña electoral; pero el Sr. Salmerón no ha inventado la Solidaridad, sino que se la encontró hecha.

Lo que ha sucedido en Cataluña es que gentes de diversas opiniones, casi todo el país, se han negado á que se designe desde Madrid á sus representantes en Cortes, que están resueltas á designárselos por sí mismas, y que, al objeto de conseguir este resultado, han olvidado sus opiniones en otra clase de asuntos.

Cataluña quiere que sus concejales, sus diputados provinciales, sus diputados á Cortes y sus senadores sean los que ella quiera, y no los que le impongan los Gobiernos de Madrid. Y como así lo quiere, está haciendo una cosa muy sencilla, que es ir á votar y organizarse para ir á votar; sólo que esa cosa tan sencilla, que es lo mismo que se hace regular y normalmente en casi todos los países constitucionales del resto del mundo, en Inglaterra como en Francia, en Alemania como en Italia, en Holanda como en Bélgica, no se practica en el resto de España, con raras excepciones.

Es ridículo culpar á Maura de lo ocurrido, como lo sería culpar a Moret, de haber sido éste el Presidente del Consejo. Ni Maura ni Salmerón tienen la culpa, si es

que hay culpa en el hecho de que una comarca española se aperciba á intervenir en la vida política. La culpa es de la mayoría de los catalanes, que ha ido á los colegios, y al Censo electoral, y á los Comités de los partidos. La culpa es de que Cataluña cree en el voto, de que las mujeres hacen votar á sus maridos, de que hay optimismo, y energía, y fe en el porvenir.

Pero esta energía optimista es lo que falta, desgraciadamente, en el resto de España, y en Madrid más que en parte alguna, y por eso no se ha comprendido lo que pasa en Cataluña, porque no se comprende solamente con la inteligencia, sino con la emoción.

En Madrid y en su mundo intelectual no faltan grandes inteligencias y espíritus eruditos que lo saben todo; pero las más de estas inteligencias no creen en la eficacia del esfuerzo, son aristocráticas y desoladamente pesimistas, y consiguientemente hacen muy poco por la sociedad, mucho menos de lo que pudieran y debieran hacer. Esta clase de inteligencias no puede comprender á Cataluña, y consiguientemente tampoco es comprendida por los catalanes.

Los catalanes de hoy pueden comprender el escepticismo metafísico, pero no quieren comprender el escepticismo para las cosas de la vida real. No deja de haber catalanes que sienten por Leopardi la misma admiración que Moret ha manifestado varias veces respecto del cantor de «la infinita vanidad del todo», pero en punto á las cosas reales, los catalanes rechazan unánimes toda clase de escepticismos. Quiren más mercados y más salarios y más higiene y mejores caminos y más perfecto servicio de comunicaciones y más producción y más consumo y mejor Administración pública, y sean cuales fueren sus opiniones metafísicas, en esa clase de asuntos positivos los catalanes no admiten ironías, ni sonrisas, ni intelectualismos, ni aplazamientos. Quiere el bienestar, creen en el bienestar y lo buscan con ansia.

Luego se disputan entre sí, y unos son tradicionalistas y progresistas otros; y unos aspiran á que Cataluña se redima por sí misma y otros empiezan á vislumbrar que Cataluña no podrá redimirse mientras no redima á las demás regiones; y unos son partidarios de sujetar á los obreros en beneficio de los patronos, y otros quisieran sujetar á los patronos en provecho de los obreros; pero todos creen, todos creen en la vida, en la realidad de las luchas de la vida, y como creen se sienten activos, y como se sienten activos se nombran á sus representantes y aspiran á no ser gobernados por desengaños pesimistas, en lo cual hacen bien, conformándose los más en gobernarse á sí mismos, dejando que las otras regiones españolas se busquen cada una su porvenir, en lo cual hacen mal, ó aspirando los otros á esparcir por el resto de España la vitalidad catalana, en lo cual hacen bien.

No hay nada de milagroso en el triunfo de la Solidaridad catalana. Lo que ha pasado es que en Cataluña se ha votado porque hay fe, y en el resto de España, salvo algunas localidades, no se ha votado, y si se ha votado no se ha hecho con espontaneidad, porque no hay fe, porque no hay fe en las cosas de la vida real.

El contraste entre la fe de Cataluña y el escepticismo de otras regiones españolas, se manifiesta á diario. Estas elecciones lo prueban con abrumadora fuerza; pero hay hechos aislados que no son menos significativos para los buenos observadores. No hace mucho tiempo que dió Hurtado una conferencia en el Ateneo de Madrid. Hurtado es uno de los diputados republicanos de la Solidaridad catalana; no tardará en darse á conocer en las Cortes. Había fundado con gran éxito en Cataluña una Sociedad obrera de carácter comunista, y explicó lo que había hecho ante los eruditos socios del Ateneo de Madrid. Al terminar su conferencia hubo muchos socios que dijeron á Hurtado: «Pues sí, señor; lo que usted ha hecho está bien; pero no es nuevo. Sociedades de ese carácter funcionan en Inglaterra, en Australia, en los Estados Unidos, etc.» Y así abrumaron con su erudición á Hurtado, quien contestó modestamente: «Yo no sabía nada de eso; pero he hecho una sociedad».

Y es que en Madrid se sabe mucho más de lo que se hace; en Barcelona muchas veces no se sabe lo que se hace—y claro es que conviene saberlo—pero se hace siempre.

Ello no depende de la raza, ni del clima de Cataluña y de Castilla. Esos fatalismos del medio ambiente y de la raza, que estuvieron en boga hace veinte años, están ya mandados recoger. La ciencia novisi-

ma es espiritualista, aunque otra cosa crean lectores de los libros de Lampere. La causa de que Cataluña crea y obre y de que Castilla sea escéptica y pasiva, consiste en que los intelectuales de Barcelona son creyentes y activos, y los de Madrid, escépticos y pasivos.

¿Casos concretos? Comparad los tipos de los doctores Robert y Simarro. El cronista está seguro de que el entendimiento de Robert, con ser grande, no puede compararse en amplitud ni en precisión al de Simarro, que es seguramente uno de los más perfectos del mundo moderno. Robert sabía relativamente pocas cosas; Simarro lo sabe todo. Comparad la obra de uno y otro. Robert hizo que se estudiase en la Universidad de Barcelona, que se creasen hospitales magníficos en toda Cataluña, que interviniesen en la política activa las clases neutras de la Ciudad Condal.

La obra de Simarro no ha transcendido de un círculo contadísimo de personas. Y es que, á medida que Robert comprendía una nueva idea, no se preocupaba sino de realizarla, mientras que Simarro, á medida que acumula conocimientos, más se convence y procura convencer á los demás de que toda redención es imposible.

«¿Qué va á ser de España?», pregunta ba un día de angustia patriótica D. Francisco Giner. «¡Lo que es!», contestó Simarro.

Y no es que la actuación de Robert y de Simarro sea distinta porque es distinto el ambiente de Barcelona y de Madrid: los que son distintos son Robert y Simarro, como han sido distintos los Roberts y los Simarros que les han precedido.

Son los hombres—los hombres superiores—los que hacen los ambientes morales; son los grandes escépticos los que crean el escepticismo de los pueblos: son los hombres los que hacen las cosas; y si alguien responde lo contrario, ya podemos estar seguros de que se trata de un escéptico.

Aunque el citado es un caso suelto, hay muchos otros en que puede apreciarse ese contraste. Pensad, por ejemplo, en algunos de los hombres de más talento y que mayor influencia ejercen en la vida mental de Madrid. Pensad en Alfredo Calderón, en Costa, en Cávica, en Unamuno, en Benavente, en Valle Inclán, en Azorín, en Baroja.

Oid á Calderón cuando dice que «perdida la esperanza, queda el deber.» Pero, señor Calderón, las masas no son, no puede ser estoicas, y, por lo tanto, no cumplen su deber cuando pierden la esperanza. Oid á Benavente, cuando hace un año decía á sus íntimos que España debía aspirar á que Europa la declarase país golfo, y la dejase tranquila en su golfería. Oid á Azorín...; pero, no. Ya les oís, ya les conocéis á todos. En los unos el pesimismo es jeremíaco, en los otros metafísico, en estos humorista, en aquellos narrador...; pero todos se caracterizan por hallarse metidos en círculos de ideas de los que no hallan la salida, como no sea la intervención extranjera que predice Costa ó el incendio de la anarquía universal que anuncia Baroja.

El caso de Unamuno es trágico. He ahí una de las inteligencias más privilegiadas del mundo. Vedlo en Salamanca. La provincia se le marcha á América; los grandes propietarios se comen á los pequeños; Béjar entero quiere irse al Paraguay ó no sé dónde. Pues Unamuno escribe libro sobre libro para decirnos que la muerte en general y su muerte en particular es lo que más debiera interesarnos. Un día se va á Barcelona. Y ante el espectáculo de las pasiones catalanas, signo de su vida, exclama:

¡Momento de hermosura!... ¡Bien! ¿Y el fruto?
.....
Seréis siempre unos niños levantinos!

¡Os ahoga la estética!

Y es que para el Unamuno de hoy, lo único interesante es el morir. Vió que los catalanes se preocupaban de ir viviendo lo mejor posible, y los tomó por gente insustancial. Es verdad que los catalanes no hacen todo lo que pueden, y se conforman á veces con sus brillantes manifestaciones y mitins; pero está capacitado Unamuno para censurarles porque hacen poco. Cree Unamuno que no se evitará la emigración salmantina, si aplica concretamente su inteligencia poderosa al objeto de hacerla innecesaria?

Este profundo escepticismo para las cosas de la vida es el que hace que en el resto de España no se entiendan los movimientos de Cataluña y que el público se sorprenda con sucesos como el triunfo de la Solidaridad.

Cataluña, gracias á sus intelectuales, tiene fe y marcha hacia adelante. En esa marcha da grandes tropiezos—no es terrible

tropiezo el de haber dejado incubarse en su seno el terrorismo dinamitero—pero á pesar de sus tropiezos, sigue caminando, porque tiene fe en la acción, y tiene fe en la acción porque sus mejores espíritus han consagrado á la acción lo mejor de su vida.

El día en que los mejores espíritus de Castilla se convenzan de que se realiza mejor obra humana siendo un buen concejal ó un buen agricultor, ó moviendo á las gentes á ser buenos concejales y buenos agricultores que no enfocando el pensamiento en las más altas sublimidades metafísicas y estéticas, ese día Castilla volverá á tener fe y á ser grande... y á crear grandes obras metafísicas y estéticas, por añadidura. Entretanto, se halla condenada á que las cosas de Cataluña la sorprendan.

CANT PRIMAVERAL

¡Hossana, Primavera dolsa, primavera dels amors riolers! ¡Hossana, temps joliu, temps de les vespres encantadores, de les matinades fresques, respirant puresa, respirant ayres saturats de belleses magnánimes!

Ave, jardins encatats de belles flors de colors encesos.

Vostres perfums curullats d'extesis embaumadors s'esboyen per les ciutats en pomells d'alegria jovenívola; vostres perfums són alenades confortables de vida plètòrica, d'anys rics somnis d'amor, sentit en lo misteri de l'ànima.

Salve, camps florits, camps verdosos de novelles brostades.

Vostre verdor ufanosa, vostre despertar sempre nou y alegre, enamora'ls prats silenciosos, les encontraides desertes, les valls y les masies adormides.

Salve, verdosos camps salpicats de roelles vermelles com taques de sanch, de margarides blanques com glops de neu.

Salut, auells cantors, dels vibrants cants de la llibertat dels ayres.

Salut.

Vostres refilals hermosissims, vostres tonades, melangoses uns cops, entusiastes uns altres, tenen la frescor de les veus primaries, de les veus tendres y sonores com lo plor d'un recent nascut.

Salut, auells cantors dels jorns clars y florits!

Bon jorn, oh Sol de Primavera matiner, Sol de Maig.

Los teus raigs encesos, suavisats per les fresques alenades del bon temps, regira la terra fructificadora alimentantse de la calor dels teus raigs, de la bondat de la teva llum y la terra s'obra germinadora engalanantse ab les primarenques fulles verdoses.

Salut, oh Sol de Primavera, que tot tu ets amor inestroncable.

Deu te guard, mar de ma Patria! Deu te guard!

Aigües blavoses, aigües immortals de ma Patria. Oig la vostre cansó, l'eterna cansó de les ones y m'apar que canteu glorioses jornades, epopeyes gegantines de les que'n foreu testimonis presents.

Cantèula, donchs, la cansó de les ones, tot cantant les eternes recordances de jornades victorioses que d'Occident a Orient s'hi gronxaren les naus de ma Patria.

Beneïdes siau, flors de primavera, aromàtiques flors, les enamorades de les dònes, les simbòliques, les guarnidores dels altars.

Beneïdes siau!

Clavell roig; tu ets lo vigor y la potència.

Lliri blanch; tu ets la puresa inmaculada, la candides.

Rosa rojena; tu ets lo llabi besat de la enamorada.

Rosa blanca; tu ets la cara demacrada del tisich.

Viola morada; tu ets lo cap-vespre somnis, la mort colorada.

Junquillo groch; tu ets del color de l'or y simbolises pobresa de sanch, debilitat.

Gessamins, hortenses, gardenies, geranis y pensaments, totes juntes feu perfum d'incens, perfum de gloria!

Tots junts, camps y jardins, flors y auells, Sol y mar, formeu la toya dels meus amors joves, dels meus amors de l'edat

Tots junts formeu lo chor entusiasta del meu *Cant primaveral* y per xò vos venereo, per xò vos estimo alegres coses de la meva fantasia, denses realitats que vos canto cada any, quan no ab la ploma, ab la ment y l'espiritu, sempre més ardent y bullicios que no la meva expressió gràfica.

Per xò vos aymo com a bossins de lo que més estimo; com si fossiu germanes meves, com a fill idòletra que he sigut y soch de vosaltres, oh beneïdes imatges del temps primaveral.

BERNABÉ MARTÍ Y BOFARULL.

Tarragona 4 de Maig de 1907.

Comentaris

A la Diputació, s'ho varen arreglar tot a la mida del seu gust. Allá sí que la gent fa de les seves, repartintse's llochs com si fossin papa-benet.

Feu, feu, que ja s'acabarà y es qüestió de temps y quan sia l'hora ja vindrà una bona ratxa de vent que farà desapareixer les tiranyes. No sembla sinó que juguin a soldats aquesta colla de caballers que ho tenen com a cosa propia, considerantse com los herèus de la província. Hi ha home que fa trenta anys que hi es y que, ben segur, que s'ha arribat a pensar que sense ell no hi hauria diputació possible. Això, naturalment, que va en pareceres; a nosaltres nos sembla que aniria molt més sinó hi fossin; es qüestió d'apreciacions.

Diuen que en Maura n'es enemic de les Diputacions y que les vol suprimir; seria una llàstima; com ho farian aquests semipiters diputats, lo senyor Olesa, per exemple, nascut ja diputat provincial, sense diputació, se moririan. No, de cap manera ho volèm, també plorariam nosaltres; que no les suprimeixi.

Y are que parlèm de diputació; no saben lo que va passar l'altre dia?

Doncas, sí senyors; va haverhi un enterro de rich, van fer obit al gran Freixa qui va ser sepultat ab gran pompa y ab acompañament de tota mena de música, actuant de solistes, en les absoltes, los senyors Albafull y Monteverde, los venuts de Gandesa en les darreres eleccions.

Prou se veia que les passades lluites electorals havien minvat de gran manera los entusiasmes jovincels d'aquests partidaris dels tupins de La Palma, la Bisbal, etz., etz. Malgrat tanta eloquència, malgrat lo Gobernador que continua empenyat en fer papers ridícols, en Freixa ha anat a fer companyia a la colla de *Sebas* que comensa ja a ser forsa respectable y que avuy, segurament, serà aumentada ab uns quants pretendents a senadors que se'n anaran cap a casa fets una llàstima.

Feya verament caurer dels ulls les llàgrimes lo sentir com espaternegaven los Demòstens, Pericles y Cicerons del Riff. Fins n'hi varen haver que menassaven *quan su retirada*, privant aixís a la nostra província, tant faltada de personatges, de les llurs iniciatives, de les llurs intel·ligències y de les llurs plàtiques oratorials que encisan y corprenen.

No ho feu, oradors semipiters, no ho feu, no, que'ns donariau una alegria tan gran, al ferho, que potse'ns faria mal.

No, no, no ho feu.

En nostra província ja'n podèm donar per ben ditzosos. Tenim en Navarrete, l'ultimo abencerraggio, lo darrer representant dels encisadors *cuneros*. Es un exemple raríssim de l'espècie y, probablement, serà únic en sa classe. A Madrid se'l miraran com una cosa estranya y, al mateix temps, com un home esforçat en brillant paladí, en campió ressuscitat. Es l'únic entre's quaranta quatre.

Lo que no sabem què farà quan la Diputació posa en moviment; seguirà, no seguirà? Es un cas molt estrambòtic com fill de la generació dita exponerà.

Fins anira per les caps de mistos ab una inscripció: el único *cunero*. Fins l'història'n parlarà y'ls estudiants, quan se'n enterin, se quedarán veient visions tot dient: *Aún hay providencia*.

Y es clar que n'hi ha; aquesta respectabla classe de diputats no's pot, no's dèu mai perdre; aixís se pot estudiar.

Y a més, serveix per deixar content al governador que al mitj d'un cataclisme com lo present, té encare a qui esbravar-se y a qui poguer dir, parodiант a Bocquer.

—Ay, amigo! Que solos se quedan los muertos!

Y tornant al cas d'en Navarrete; parlemne d'aquest senyor, únic en sa espècie y parlemne, també, d'uns electors que

l'han fet diputat. Aquests ja casi que se'n donan pena y la prova es evident. Se'n han adonat de la gran planxa que ha fet aquell districte y a darrera hora han minvat lo mal efecte guanyant un bon estol de compromisaris que avuy ne serán los menys entusiàstichs per portar a terme feells l'escombrada de ministerials que ahores d'are ja's dèu estar fent a cala Diputació.

Lo Navarrete, al frente de sus raquíticas huestes, embestirà de ferm contra la candidatura solidaria, pronunciant discursos molt eloquents. *Señores, el gobierno lo manda, el gobierno lo quiere, yo lo deseo; hay que seguir las indicaciones del gran Maura que son hoy la expresión de lo que conviene á España, como mañana serán esta misma expresión, las indicaciones del gran Moret y pasado mañana volverán á serlo las del gran Maura y así sucesivamente. Vosotros debéis continuar siendo los de siempre, uns cunillets de guix, como decís vosotros en vuestra hermosa parla. No, no hagais caso de lo que os digan estos aborrecibles solidarios, no os debéis avergonzar de ser toda la roda caciquista, enemigos de todo adelanto, de toda reivindicación, etc. etc. no, no. A votar, á votar, en apretado haz, con decisión y con mucha barra, contra Cataluña, contra nuestra aymada Cataluña.*

Lo *Diario del Comercio* embesteix ab braó contra'l districte y'l seu hijo predilecto va pronunciant pels carrers y plasses ridícolles jeremiades que fan riurer.

Es que pressent una altra seba? Qui ho sab, mare de Deu, que ben bé que podría ser.

Naturalment que tot això no hauria sigut res, havent sortit diputat perquè *con su autorizado silencio* quan més hauria convingut que enrahonés, ell ja s'encarreria de *suavizar todas las asperezas*.

Si'ns volgués creuer el hijo predilecto, li diríam que no perdés lo temps, perquè llevat dels seus, ningú l'escota y tothom se'n riu. Sobretot, quan diu allò de les estàtues que quan senten parlar en català, fan la ganyota!

Hombre! hombre! Això si que's una frase! Si non è vero, è ben trovato. Però'ns pensèm que el hijo predilecto ha sofert una lamentable equivocació; això de les estàtues de Madrid que fan la ganya ho dèu haver vist en somnis, la nit de la derrota, sinó que aquelles estàtues no ho eran de Madrid, eran electors que li feyan la ganyota. Y no es d'avuy que li fan ganyes; ja li feyan allavors de l'Homenatge quan van veurer que no hi era.

Això sí: estava malalt. *El lecho de dolor* es una gran excusa per aquell que la vol donar per bona, però quiá... no ho creuen, no ho creuen.

Aquest nostre hijo predilecto pot anar a fer companyia a un altre hijo predilecto, un que's diu Sala y era diputat per Manresa feya molts anys. També va tindrer feyna aquell quan se va tractar de la defensa catalana y are... a Manresa, les estàtues també li han fet ganyes! Com al nostre predilecto.

NOVES

La malaltia del senyor Cambó segueix lo seu curs natural si bé ab majors falagues esperances d'una curació completa.

Tant de bò que aixís són, y que ab l'auxili de Déu y la ciència puga aviat lo batallador catalanista trobarse bò y sá pera empèndrer ab més fè y dalit que may la lluita en defensa de la causa catalana tant injustament combatuda.

Lo prop-passat diumenge, feu la anunciada visita a la casa Provincial de Beneficència, l'*Orfeó tarragoni*.

La novella entitat musical fou rebuda per lo President de la Diputació, Director de l'establiment, comissió provincial de beneficència y per la superiora de la Comunitat.

Una gernació inmensa, entre la que hi abundaba'l secze bell, omplenà tot seguit les dependencies de la casa, afanyosa d'oír les cançons que en obsequi dels assilats, Comunitat y invitats havia de cantar l'*Orfeó*.

Aquest cantá ab l'afinació y art que li es característich les següents pesses. *Himne a la Senyera*; *Primavera eterna*. *La Gata y en Beltré*, *Ave verum*, *Patria nostra y Diumenge*, aquesta darrera per la secció de senyoretes y les demés per la secció d'homes y nois y les tres seccions.

L'*Orfeó* fou justament aplaudit en totes les pesses, rebent entusiastes felicitacions

lo mestre Director D. Joseph Gols y les professores Srtes. Oliva y Anguela, així com la Junta Directiva pera que les trasmetés també als orfeonistes.

La nota simpàtica y alegre fou lo pas de l'*Orfeó* en plè dia pels carrers de nostre ciutat, donchs era la primera vegada que sortia.

Donaba goig de vèurer aquell hermós estol de cantaires lluint ab regidès la roja barretina'l més menuts, la gorra musca'l homes y la blanca mantellina les senyoretes. Les més petites duyen damunt del pit una llassada de les quatre barres lo mateix que les senyoretes y una altre al trau de l'americana'l homes y nois.

A l'arribar al seu hostatje l'*Orfeó*, se cantà l'*Himne a la Senyera* y *Els Segadors* en mitj d'aplaudiments frenètichs y visques entusiastes a l'*Orfeó* y a Catalunya.

Ahir tarde arribà procedent de Barcelona, lo digne president del Centre Nacionalista Republicà y diputat electe pel Vendrell, nostre estimadíssim amich y company de causa D. Jaume Carner, accompanyat del regidor barceloní y també estimat company nostre, D. Pere Rahola.

Benvinguts són tan honorables hostes y desitjèm que'ls sia gratosa la seva estancia a nostre ciutat.

Les esperances de pluja que la setmana passada teníem, s'han esbat del tot ab molt de greu per part dels pagesos y l'agricultura en general.

La primavera ha sentat sos reials y'l sol comensa a escalfar bona cosa al bò del dia.

Ab tot, les matinades y'l cap-vespres són fresques, encare que no tant com aquests darrers dies que eren fredoses.

Per tractarse d'un tribut dedicat a la memoria del que en vida fou nostre bon amich En Esteve Fernández Juncosa (q. al c. s.) copièm la següent necrologia que publica en son darrer número la *Revista de Montes*.

«Tenemos el sentimiento de participar á nuestros lectores que ha fallecido el Ingeniero D. Esteban Fernández Juncosa, que ha dejado este mundo en la flor de la vida y al poco tiempo de haber terminado brillantemente su carrera. Lleva siempre consigo la muerte grandes tristezas; pero cuando elige sus victimas entre los que tenian delante de sí vastos horizontes de vida y de esperanzas, se resiste más el natural sentimiento á aceptar los consuelos de la resignación.

Fué D. Esteban Fernández Juncosa el número 1 de su promoción, dejando en la Escuela de Montes muy buen nombre como alumno de clara inteligencia y grande aplicación y en el poco tiempo que llevaba en el servicio activo, había hecho concebir la esperanza de que se distinguiría también como buen Ingeniero.

Lamentamos muy de veras esta pérdida y enviamos nuestro sentido pésame á la familia del finado, ciertamente muy castigada por la desgracia, pues durante este mismo curso perdió el hermano de nuestro inolvidable compañero, alumno de nuestra Escuela. Deseamos para ella todos los posibles consuelos de la conformidad y resignación».

Lo pròxim dilluns, dia 6, tarà un mes de la mort de tan distingit tarragoní ab aital motiu la família Fernández fà dir misas a l'iglesia de l'Hospital de 9 a 11, a las que no d'uparem hi assistira nombrosa y distingida concurrencia.

Organisat pel Foment Autonomista Republicà de Reus, demà diumenge, a les nou de la nit, tindrà lloch en lo Teatre Circo de la veïna ciutat un banquet en obsequi als diputats solidaris que han triomfat a la província.

L'Associació y Lo CAMP hi han sigut atentament invitats y en representació de les dues entitats catalanistes, hi assistiran uns quants estimats companys nostres.

Aquesta nit debutarà en lo Teatre Principal (Atenèu de Tarragona) una notable companyia de sarsuela gran, en la que hi forma part l'aventatjada primera triple Na Agneta Casals, tan justament aplaudida de nostre públic.

L'obra escollida peral debut es la famosa obra d'en Mazza Campanone.

Pera demà a la nit se representarà la sarsuela d'en Chapi *La Tempestad*.

Augurém dos plens dels grossos.

Pera donar lloch al magnífich decorat ab que's proposa enguany celebrar la poètica festa dels Jocs Florals de Barcelona, la Junta, d'acord ab lo Consistori, ha acordat allargar la fetxa del repartiment de

premis fins al segón diumenge de Maig, dia 12, a les dèu del matí y en lo mateix Saló de Llotja.

Se diu que la flor natural ha sigut adju-dicada al poeta mallorquí Mossèn Ribé per sa poesia *La Caballeria de Berenice*.

Se diu també que han guanyat altres premis, los poetes mallorquins Alomar, Alcover, Mn. Costa y Llovera y Ferrá y'l catalans Girbal y Jaume, Folch y Torres y altres que no recordem.

Se dona com a cert que serà Reyna de la Festa, la distingida y hermosa filla de l'Alcalde de Barcelona, la senyoreta Na Agneta Sanllehy de Girona.

Ahir nit, en lo local de l'Associació y en ocasió de trobarse entre nosaltres los diputats solidaris de la província, s'improvisà una mena de concert íntim que resultà una festa grossa y hermosíssima a tot serio.

L'Associació s'omplenà a curull, cantant l'*Orfeó* unes quantes cançons que'l públic, entre'l que s'hi contaba un nombré gran de compromisaris vingut pera l'elecció de senadors, aplaudí ab deliri.

A l'arribar los senyors Nougués, Carner y Rahola (D. Pere) foren obsequiats ab les notes vibrantes dels nostres *Segadors* oits a peu dret per aquella gernació. L'espectacle resultà imponent y magnànim. Invitat a parlar lo senyor Carner diputat electe per Vendrell, accedí al prech dels allí presents, remerciant aquell fi obsequi, tenint paraules hermoses y sentides pera l'*Orfeó* y les seves dones, les deslloradores de la Patria. Una ovació estruendosa coronàl curt però magistral discurs del senyor Carner.

Los orfeonistes foren tots obsequiats ab pastes y licors regnant entre ells y'l públic en general una alegria germaniola.

En totes les iglesies de nostre ciutat ha donat comens la poètica festa del mes de Maig ab ses costumades presentacions de flors de tota mena y recitals de versos, predominant entre aquests, los escrits en nostre hermosa llengua.

A les tres de la tarda comensarán les sessions del Cinematògraf del Patronat de l'*Obra* d'aquesta ciutat, ahont, entre altres hermoses películes, s'exhibirà *El Carnaval de Niça*, la que per tot arrèu ha obtingut gran èxit.

Pròximament serán anunciats una sèrie de Quadros Plàstichs, fets expressament pel Patronat de Tarragona y quins treballs s'estan ja ultimant.

Les sessions cinematogràfiques són de les tres a les vuit, inclusives.

Lo dia 30 del passat mes d'Abril donaren per terminada's nostres marins, la pesca del bou en la present temporada de primavera y istiu.

Sembla que l'anyada darrera no'ls ha sigut pas del tot dolenta, de lo que'ns en alegrem forsa.

TIP. DE FRANCESC SUGRAÑES, COMTE DE RIUS, 9

CLÍNICA Y CONSULTORI

PERA LES ENFERMETATS DE LA DONA

Vies urinaries, Cirugia operatoria y parts

BAIX LA DIRECCIÓ DEL

DOCTOR RABADA

Ex-intern de l'Hospital de la Santa Creu, ex-ajudant de la Polyclínica del Doctor Fargas y Metge de les Cases de Socors de Barcelona.

Consulta: De 10 a 12 y de 5 a 7.—Pera obrers, pobres, franca, los dilluns, dimecres y dissabtes de 12 y mitja a 1 y mitja.

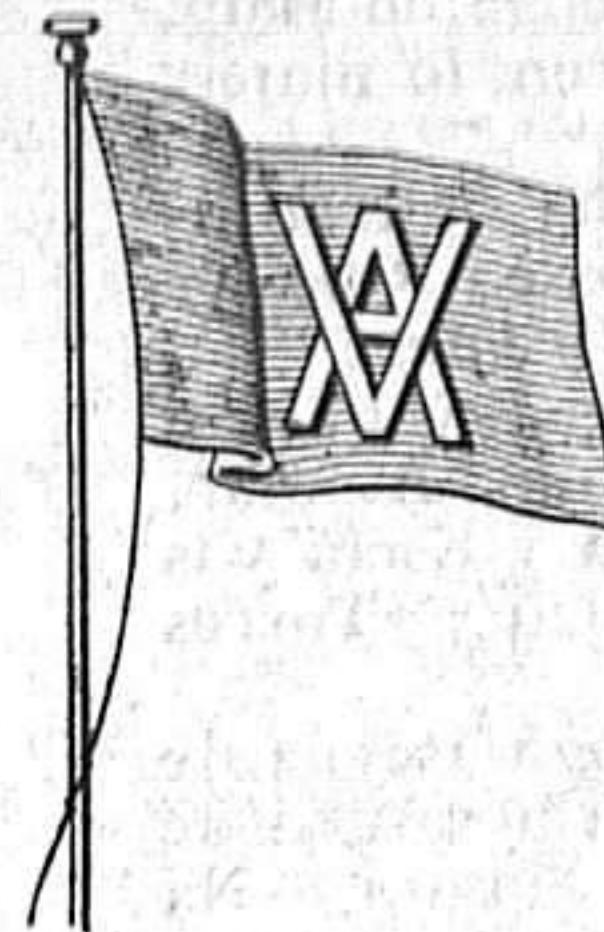
Rambla de Castellar, 31, principal

Tallers d'Arts Sumptuaries

DE</

LÍNIA REGULAR DE GRANS VAPORS

IBARRA Y C. S. en C.

SEVILLA

pera Valencia, Alacant, Cartagena, Almería, Málaga, Cádiz, Sevilla, Huelva, Vigo, Villagarcia, Carril, Coruña, Ferrol, Gijón, Santander, Bilbao, Sant Sebastiá, Pasajes, Bayonne, Burdeos y Nantes.

Servay rápit eventual pera'l Nort d'Espanya, ab escala en los ports de Valencia, Alacant, Málaga, Cádiz, Sevilla, Vigo, Coruña y Santander s'expedeixen coneixements directes pera Ayamonte, ab trasbord en Huelva als vapors **La Activa**.

S'admet càrrega y passatgers a preus reduits.

Sortirà d'aquest port lo pròxim dijous lo magnífich vapor espanyol

CABO SAN ANTONIO

de 1.230 tonelades, admetent càrrega y passatgers pera'ls ports nomenats.

Son consignatari D. MARIAN PERES.

PAGESOS FADRINS FINS ALS 35 ANYS

que vulguin emigrar a Australia ab molt bones condicions y ab contracte formal, que's presentin per informes demá, diumenge, de 10 a 12 del matí y dies laborables de 9 a 12 del matí y de 3 a 6 tarde, a l'Agència d'Aduanes dels senyors

TERRÉ Y CASANOVES

REBOLLEDO, 17

NEUROSTEOGENO SUGRANES EN TOTES LES FARMACIES

Sastrería y Camisería d'en

VICENS BRELL

NOVETATS de la temporada d'hivern en Sastrería, Camisería y Corbateria.

DEPÓSIT d'ornaments religiosos dels **Fills de Miquel Gusí**, de Barcelona.

DEPOSIT de l'acreditada sombreria de la casa **L. Trinchet**. Especialitat en los de teula y copa.

Se confeccionen tota mena de trajes y pesses pera senyors eclesiástichs.

Comte de Rius, 23 y Rambla de Sant Joan, 57

DR. SASTRE Y MARQUÉS HOSPITAL, 109.—BARCELONA

Pastilles calmants de la tos del Dr. Sastre y Marqués.

Vi d'ostres del Dr. Sastre y Marqués, lo mellor dels tònichs.

Sucré vermicfruch del Dr. Sastre y Marqués, preciós remey pera espulsar los cuchs.

Essència febrifuga del Dr. Sastre y Marqués, contra tota classe de febres.

Denticina del Dr. Sastre y Marqués, és la salvació segura dels nens en tots los accidents perillosos de la dentició.

Conservador de la boca del Dr. Sastre y Marqués. Ab aquest preciós remey s'eviten tots sus malalties.

Per a tenyir lo cabell no hi ha res com la tintura del Dr. Sastre y Marqués.

Casa especial en Axarops medicinals dosificats

AYGUA NAF SE RRA

EXCELSER

En Llanas ven uns paraigüas de semi-seda y cutó, de color inalterable y teixit tantíssim bo, que resistex tota prova al devall d'un canaló. Ademés, també té uns vanos ab pintats tan rebóns, que ni Rafael ni Murillo los podrían fer melló, aproposit per regalos; causan gran admiració. Trobarán també sombrillas y un gran assortit de bastóns, parassols de totas menes que són molt barato y bons. Mellor dit: no hi ha cap casa en tan bonas condicions.

26.—Comte de Rius, 26.—TARRAGONA

Lo Camp de Tarragona

SETMANARI CATALANISTA

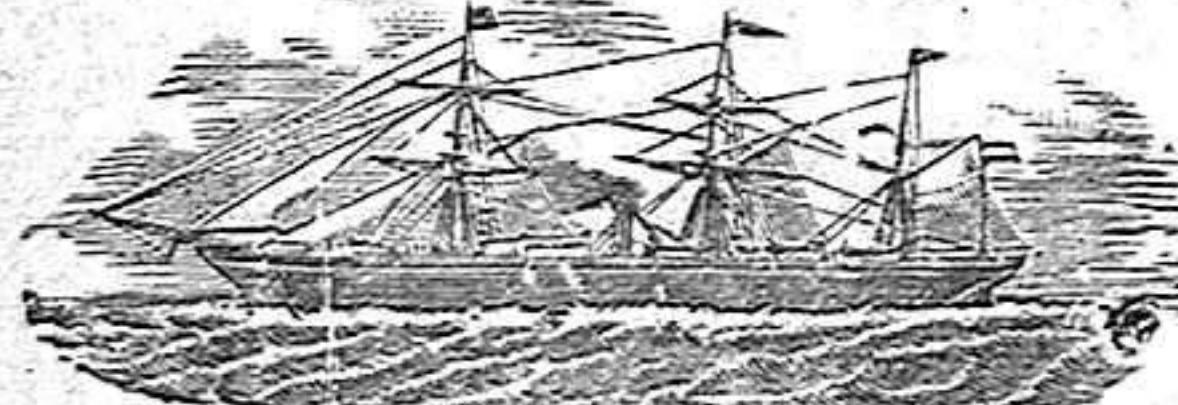
Redacció: Carrer Méndez Núñez 6, baixos. Administració: Rambla de St. Joan, 39. Llibreria y Centre de suscripcions de D. Sadurní Ginesta.

Preus de suscripció

Tarragona, trimestre.....	1'50 pta.
Fora.....	1'50 »
Extranjer.....	2'0 »
Número d'avuy.....	15 »

De venda en lo local de l'«Associació Catalana», carrer de Méndez Núñez, 6 y en la esmentada Llibreria.

Anuncis a preus reduits

Serveys de la Companyia Trasatlàntica

Linia de Cuba y Méxic.—Lo dia 17 de Maig sortirà de Bilbao, lo 20 de Santander y'l 21 de Coruña lo vapor

REYNA M.ª CRISTINA

directament pera Habana y Veracruz. Admet passatge y càrrega pera Costafirme y Pacífich ab trasbord a Habana al vapor de la línia de Venezuela-Colombia. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Isla de Santo Domingo.

Linia de Nova-York, Cuba y Méxic.—Lo dia 26 de Maig sortirà de Barcelona, l' 28 de Málaga y'l 30 de Cádiz, lo vapor

M. CALVO

directament pera Nova York, Habana y Vera cruz. Combinacions pera distints punts dels Estats Units, litorals de Cuba y Isla de Santo Domingo. També admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Habana.

Linia de Venezuela-Colombia.—Lo dia 11 de Maig sortirà de Barcelona, lo 13 de Málaga y'l 15 de Cádiz, lo vapor

BUENOS AIRES

Aquesta triple aigua de flors de taronger, de perfumada y deliciosa aroma està elaborada ab la flor tendre, fresca y escullida del taronger agre y's vend en botellas de 1/4 de litre al preu d'una pesseta.

A l'engrès importants descomptes. Farmacia y laboratori de A. Serra-Reus

A la menuda! Farmacia del Centre.-Tarragona.-Dematar AYGUA NAF SERRA

D. EMILI BORRÀS

directament pera Las Palmas, Santa Cruz d'Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Habana, Puerto Limón, Colón, d'ahon surten lo 12 de cada mes pera Sabanilla, Curaçao, Puerto Cabello y La Guayra, admeten passatge y càrrega pera Veracruz ab trasbord a Habana. Combinacions pel ferrocarril de Panamá ab las companyias de navegació del Pacífic, pera quals ports admets passatge y càrrega ab bitlets y coneixements directes. Combinacions pera'l litoral de Cuba y Puerto Rico. S'admet passatge pera Puerto Plata ab trasbord a Puerto Rico y pera Santo Domingo y San Pedro de Macoris y ab trasbord a Habana. També càrrega pera Maracaibo, Coro, Carupano y Camaná ab trasbord a Puerto Cabello y pera Trinitat, ab trasbord a Curaçao.

Linia de Filipinas.—Lo dia 25 de Maig sortirà de Barcelona, havent fet las escalas intermitjas, lo vapor

I. DE PANAY

directament pera Génova, Port-Said, Suez, Colombo, Singapore y Manila, servint per trasbord los ports de la costa Oriental d'Africa, de l'India, lava, Sumatra, China, Japó y Australia.

Linia de Buenos Aires.—Lo dia 3 de Maig sortirà de Barcelona, lo 5 de Málaga y'l 7 de Cádiz, lo vapor

P. DE SATRÚSTEGUI

directament pera Santa Cruz de Tenerife, Montevideo y Buenos Aires.

Linia de Canàries.—Lo 17 sortirà de Barcelona, l' 18 de Valencia, lo 19 de Alacant y'l 22 de Cádiz, lo vapor

M. L. VILLAVERDE

directament pera Tánger, Casablanca, Mazagán, Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife y Santa Cruz de la Palma, retornant a Santa Cruz de Tenerife pera emprendre lo viatge de retorn, fent las escalas de Las Palmas, Cádiz, Alacant, Valencia y Barcelona.

Linia de Fernando Poo.—Lo dia 25 de Maig sortirà de Barcelona y'l 30 de Cádiz, lo vapor

SAN FRANCISCO

pera Fernando Poo, ab escalas a Casablanca, Mazagán y altres ports de la costa Occidental d'Africa y Golf de Guinea.

Linia de Tanger.—Sortidas de Cádiz: dijous, dimecres y divendres. Sortidas de Tanger: dimars, dijous y dissaptes.

Aquests vapors admeten càrrega en las condicions més favorables y passatgers, a quins la Companyia dona allotjament molt cómodo y tracte esmerat, com la acreditació en son dilatats serveys. Rebaixas a familiars. Preus convencionals pera camots de luxe. Rebaixas pera passatgers d'anada y tornada. També s'admet càrrega y s'expènen passatges pera tots los ports del món servits per líneas regulars. La empresa potassegurar las mercaderías que s'embarquin en los seus vapors.

AVIS IMPORTANT.—Rebaixas en los nòlits d'exportació.—La Companyia fa rebaixas de 20 per 100 en los nòlits de determinats articles, ab arreglo á lo establecido en la R. O. del Ministeri d'Agricultura, Industria y Comercio y Obras Públicas de 14 Abril de 1904, publicada a la Gaceta del dia 22 del mateix mes.

Serveys comercials.—La secció que d'aquests serveys té establet la Companyia, s'encarrega de treballar a Ultramar los Mostruaris que li siguin entregats y de la colocació dels articles, qual venda, com ensaig, desigüin fer los Exportadors.

Per a més informes dirigirse a son agent